

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Adéla Lipková

Právní odpovědnost orgánů veřejné moci

Bakalářská práce

Olomouc 2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Právní odpovědnost orgánů veřejné moci vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 22. března 2015

Adéla Lipková

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu JUDr. Petru Osinovi, Ph.D. za odborné vedení práce, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při vypracování bakalářské práce.

Seznam použitých zkratk

ČNB – Česká národní banka

EU – Evropská unie

NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad

NOZ - Nový občanský zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

NSS – Nejvyšší správní soud

OdpŠk - Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

SDEU – Soudní dvůr Evropské unie

ÚS – Ústavní soud

ÚSC – Územní samosprávný celek

Čl. 41 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie

Vycházíme-li ze skutečnosti vztahu, který máme k Evropské unii, dle tohoto článku má každý právo, aby mu Evropská unie v souladu s obecnými zásadami společnými pro všechny členské státy nahradila škodu, kterou způsobily její orgány nebo její zaměstnanci při výkonu jejich funkce.³⁸

³⁸ Tamtéž.

se vyskytnout problém, v případě, že by některý z nich byl proti přijetí usnesení a byl přehlasován. Otázkou tedy zůstává, zda by zde nevznikla nespravedlnost, aby i on musel nést důsledky takového aktu. Na druhé straně, platí, že pokud někdo převezme určitou funkci, musí si být vědom rizik, která s sebou funkce přináší. U soudu je možné z hlasovacího protokolu prokázat, jak kdo z členů hlasoval, ale legislativní úprava v tomto případě chybí.¹⁰²

Regresní úhradu nelze požadovat na tom, kdo se podílel na vydání nezákonného rozhodnutí, či nesprávného úředního postupu na základě příkazu nadřízeného, což ovšem neplatí, pokud se dopustí uposlechnutí příkazu trestného činu.¹⁰³

¹⁰² MATES, Pavel a SEVERA, Jakub. *Odpovědnost státu za výkon veřejné moci*. Praha: Leges, 2014. 151 s.

¹⁰³ Tamtéž, 152 s.

dojít nemůže, jelikož nemajetkové újma spočívá v nejistotě ohledně výsledku řízení a skončením řízení je tato nejistota odstraněna a újma dovršena.¹⁰⁷

Promlčení nároku na regresní úhradu

Pro všechny nároky na regresní úhradu je zákonem stanovena jednotná promlčecí doba o délce jednoho roku. Tato promlčecí doba běží ode dne, kdy se stal stát nebo územní samosprávný celek v samostatné působnosti oprávněnou osobou k uplatnění nároku na regresní úhradu, za předpokladu, že poskytl poškozenému peněžité zadostiučinění za nemajetkovou újmu. Promlčecí doba jednoho roku v případě Územně samosprávného celku při výkonu přenesené působnosti, či úřední osoby běží ode dne poskytnutí regresní úhrady státu. Důvodem takto poměrně krátké promlčecí doby je, že se týká státu, územních a úředních osoba a není u nich důvod, aby nárok neuplatnily bez zbytečného odkladu.¹⁰⁸

¹⁰⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. listopadu 2011, sp. zn. 30 Cdo 96/2011.

¹⁰⁸ VOJTEK, Petr. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2012. 338 s.

<http://zpravy.idnes.cz/ministr-se-omluvil-muzi-omylem-odsouzenemu-za-znasilneni-pnw-/domaci.aspx?c=A130220_180445_pardubice-zpravy_mt>.

- RYCHETSKÝ, Pavel. *Předpis č. 253/2010 Sb.*[online]. zakonyprolidi.cz, 8. Července 2010 [cit. 23. února 2015]. Dostupné z <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2010-253>>.

Shrnutí

Bakalářská práce „Právní odpovědnost orgánů veřejné moci“ popisuje odpovědnost za nezákonné rozhodnutí a nesprávný úřední postup. Vymezuje základní terminologii a věnuje se právnímu rámci právní odpovědnosti, jednak prameny vnitrostátní právní úpravy, ale také i prameny mezinárodní. Charakterizuje předpoklady vzniku odpovědnosti, vymezuje odpovědné subjekty ve veřejné správě a také způsob a rozsah uplatnění náhrady škody či nemajetkové újmy. Zároveň také problematika regresní úhrady je zahrnuta do samostatné kapitoly, kde je rozdělena podle regresní úhrady státu a regresní úhrady územních celků. Jako poslední část, vymezuje problematiku promlčecí lhůty, jež je dána zákonem, výstižnou formou se zabývá promlčecí lhůtou náhrady škody majetkové, nemajetkové újmy, nepřiměřené délky řízení a také regresní úhrady.

Abstract

The bachelor thesis “Legal liability of public authorities” describes the liability for the unlawful decisions and incorrect bureaucratic procedures. It defines the basic terminology and concentrates on the legal framework of legal accountability, not only on the sources of national legislation but also on the sources of international legislation. It characterises the prerequisites for the origin of responsibility, it defines responsible bodies in the public administration as well as the method and extent of the use of damage compensation or non-pecuniary damages. It also covers the issue of regressive compensation in a separate chapter, which is divided into state regressive compensation and territorial unit regressive compensation. The last section defines the issue of the period of limitation, which is determined by the law, it determines the period of limitation for a property damage compensation, non-pecuniary damage, excessive length of proceedings and regressive compensation.

Klíčová slova

Majetková škoda

Náhrada škody

Nemajetková újma

Právní odpovědnost

Promlčecí lhůta

Regresní úhrada

Stát

Územní samosprávný celek

Veřejná moc

Key words

Property damage

Non-pecuniary damage

Damage compensation

Legal liability

Period of limitation

Regression settlement

State

Local government unit

Public authorities